

Total No. of Printed Pages—4

2 SEM TDC GEPL (CBCS) 2

2023

(May/June)

PHILOSOPHY

(Generic Elective)

Paper : GE-2

(Introduction to Logic)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

1×8=8

Choose the correct answer :

(a) তৰ্কবিজ্ঞান বিষয়নিষ্ঠ / আদৰ্শনিষ্ঠ বিজ্ঞান।

Logic is positive / normative science.

(b) সকলো শব্দই পদ হয় / নহয়।

All words are / are not terms.

(c) তৰ্কশাস্ত্ৰসম্বন্ধত বচনৰ সংযোজকটো বৰ্তমান / অতীত-
কালত থাকে।

The copula of a logical proposition is in the
present tense form/past tense form.

(2)

(d) 'A' বচনৰ সৰল সমবৰ্তন কৰিব পাৰি / নোৱাৰি।
'A' proposition ~~can~~ / can not be converted simply.

(e) নিৰপেক্ষ ন্যায়ত দুটা বিশেষ আশ্রয়বচনৰ পৰা এক বৈধ সিদ্ধান্তত উপনীত হ'ব পাৰি / নোৱাৰি।
In categorical syllogism, a valid conclusion ~~can~~ / can not be drawn from two particular premises.

(f) তৰ্কশাস্ত্ৰসম্বন্ধত বচনত দুটা / তিনিটা পদ থাকে।
There are two / three terms in a logical proposition.

(g) প্ৰতীকাত্মক তৰ্কবিজ্ঞান নিগমনাত্মক / আগমনাত্মক।
Symbolic logic is deductive / inductive.

(h) 'p.q'ৰ সত্যমূল্য সত্য / অসত্য হ'ব, যদি p আৰু q উভয়ে সত্য হয়।
The truth value of 'p.q' is true, if the value of both p and q are true.

2. চমু টোকা লিখা (যি কোনো পাঁচটা) :

Write short notes on (any five) :

4×5=20

(a) তৰ্কবিজ্ঞানৰ পৰিসৰ
Scope of logic

(b) বচনৰ চতুৰ্ভাগীয় শ্ৰেণীবিভাজন
Four-fold scheme of proposition

(c) অব্যাপ্ত হেতুপদ দোষ
Fallacy of undistributed middle

P23/947

(Continued)

(3)

(d) সত্যতা ফলন
Truth function

(e) অমাধ্যম অনুমান
Immediate inference

(f) তৰ্কীয় অবিকাৰী
Logical constant

3. তৰ্কবিজ্ঞান কাক বোলে? তৰ্কবিজ্ঞানৰ স্বৰূপ বৰ্ণনা কৰা।

3+10=13

What is logic? Describe the nature of logic.

নাইবা / Or

পদ বুলিলে কি বুজা? পদৰ বিভিন্ন ভাগসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 3+10=13

What do you mean by term? Explain different kind of terms.

4. সৰল বচন কি? সৰল বচনৰ ভাগসমূহ কি কি? উপযুক্ত উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰা।

1+2+10=13

What is simple proposition? What are its kinds?

Explain with suitable examples.

নাইবা / Or

অনুমান কাক বোলে? ইয়াৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ উল্লেখ কৰা।

নিগমন আৰু আগমন অনুমানৰ মাজৰ পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।

2+2+9=13

What is inference? Mention its different kinds.

Distinguish between deductive and inductive inference.

P23/947

(Turn Over)

5. প্রতিবর্তন কাক বোলে? ইয়াৰ নিয়মসমূহ কি কি? এই নিয়মসমূহ A, E, I, O বচনৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰয়োগ কৰি দেখুওৱা।
1+2+10=13

✓ What is obversion? What are its rules? Apply these rules in case of A, E, I, O proposition.

নাইবা / Or

ন্যায়ৰ সংজ্ঞা দিয়া। ইয়াৰ গঠন আৰু বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
3+10=13

Define syllogism. Explain its structure and characteristics.

6. প্রতীকাত্মক তৰ্কবিজ্ঞান কি? ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
3+10=13

✓ What is symbolic logic? Explain its characteristics.

নাইবা / Or

প্রতীক কি? প্রতীকাত্মক তৰ্কবিদ্যাত কেইপ্ৰকাৰৰ প্রতীক ব্যৱহাৰ কৰা হয়? প্রতীকৰ উপযোগিতা ব্যাখ্যা কৰা।
2+2+9=13

What is symbol? How many symbols are used in symbolic logic? Explain utility of symbols.

***